

**Finlands ekonomiska
tillväxt avtar 2022
– den privata
konsumtionen räcker inte
till för att rädda tillväxten**

Lasse Corin — Chefsekonom, Aktia Pankki Oyj

Finlands ekonomi växer med 3,3 procent i år, men tillväxten avtar till 2,3 procent 2022. Investeringar och konsumtion är som en vitamininjektion för ekonomin. Avmattningen av både världsekonomin och den ekonomiska tillväxten i Finlands viktigaste exportländer inom den närmaste framtiden återspeglas ofrånkomligen också här i Finland. Det kommer redan oroväckande nyheter från hela världen. Samtidigt förväntar vi oss inte att den uppdämda efterfrågan på konsumtion kommer att rädda tillväxten. Avvecklingen av restriktionerna lättar på det ekonomiska läget, men utmaningarna i fråga om vaccinationstäckningen och de osäkerhetsfaktorer som uppstår till följd av riskerna med virusvarianter belastar förtroendet.

Fart på exporten

Exportindustrin drar fortfarande nytta av det starka ekonomiska läget i exportländerna.

Drygt hälften av Finlands export går till Europeiska unionen, medan 15 procent går till USA och 15 procent till Asien. De positiva ekonomiska utsikterna för dessa områden inom den närmaste framtiden gagnar de finländska exportföretagen. Detta sentiment har märkts tydligt i och med att antalet nya beställningar inom industrin återställts exceptionellt snabbt till tidigare nivåer. Samtidigt har orderstocken ökat

så mycket att den senast upplevdes vara lika stark före finanskrisen för tio år sedan.

Exporttillväxten tilltar klart mot slutet av 2021 och vi förväntar oss att exportvolymen för hela året kommer att öka med 3,9 procent jämfört med året innan. År 2022 ökar tillväxten till 6,6 procent, varefter tillväxten klart avtar. Service-exporten växer starkare än varuexporten och vi återgår således till den trend som rådde före pandemin.

”

Importen utvecklas parallellt med exporten.

I Finland utvecklas importen parallellt med exporten. Importen ökar på grund av hushållens ökade konsumtion samt på grund av att exporten och resandet återhämtat sig. Vi förväntar oss att importen i år och nästa år kommer att växa långsammare än exporten. Importen kommer att öka snabbare än exporten i slutet av prognosperioden.

Risker i samband med privat konsumtion

Vi förväntar oss inte att avvecklingen av restriktionerna kommer att medföra något betydande positivt ökat stöd till efterfrågan på varor, utan den positiva förändringen har till stor del redan realiserats.

Konsumenternas förtroende har i och med den positiva arbetsmarknadsutvecklingen redan återställts till den nivå som föregick pandemin. Samtidigt har hushållens besparingar ökat kraftigt, vilket ger utrymme för ökad konsumtion. Hushållen har alltså haft möjlighet att återuppliva den uppdämda efterfrågan på varor. Dessutom är riskerna med tillväxtförväntningarna kring konsumtionen förhöjda i och med att den ekonomiska osäkerheten ökar. Efterfrågan på tjänster kommer säkert att

pigga till när de sista restriktionerna kan avvecklas, men de tjänster som gått förlorade under pandemin ersätts inte till fullo genom att konsumtionen av tjänster ökar. Till exempel kommer inte förlorade restaurangmiddagar och utlandsresor att ersättas till fullt, utan en stor del av detta är förlorad efterfrågan. Det är också befogat att fråga sig om turistnäringen kommer att återgå till samma nivå som före coronakrisen i och med att klimatfrågorna ifrågasätter turismens ekologiska hållbarhet.

Trots fungerande vacciner finns det ingen slutlig lösning på coronakrisen. Vi tror att detta kommer att lämna en liten känsla av osäkerhet hos konsumenterna och därmed begränsa den fulla återhämtningen.

Den offentliga konsumtionen ökar under de närmaste åren på grund av att den vårdskuld och de vårdköer som uppkommit till följd av pandemin bör förkortas. Den årliga ökningen av den offentliga konsumtionen avmattades betydligt förra året, och vi förväntar oss att denna utveckling leder till en rekyll som återspeglas i ökad konsumtion. Dessutom fortsätter den långvariga konsumtionen inom offentliga sektorn att öka till följd av att befolkningen åldras.

Investeringar i bostadsbyggnader piggnar till förvånansvärt snabbt

Den positiva drivkraften i ekonomin återspeglas i investeringar och vi räknar med en ökning på 2,4 % i år, som accelererar upp till 3,5 % nästa år.

Produktionsinvesteringar i maskiner och utrustning, samt det positiva sentiment som den starka orderstocken gett upphov till stöder ekonomisk tillväxt. Enligt enkätundersökningar indikerar företagens investeringsplaner en klar tillväxt. Den piggaste tillväxten inom produktionsinvesteringar upplevs dock i år. Den avmattande världsekonomin försvagar företagens investeringsvilja inom den närmaste framtiden. Vi räknar med att investeringarna i maskiner och anordningar kommer att öka med 6,5 procent i år

och att tillväxten kommer att avta till 3,5 procent nästa år.

Byggnadsinvesteringarna tar helt klart fart. Nya bygglov beviljas i allt större utsträckning i synnerhet för bostadsbyggnader. Utvecklingen återspeglas i byggnadsinvesteringarna. Vi förväntar oss att byggnadsinvesteringarna ökar med 2,0 % i år och att tillväxten accelererar med 4,1 % nästa år. År 2023 avtar ökningen av byggnadsinvesteringarna till en procent. Investeringsvolymer överstiger dock klart den föregående investerings-toppen från 2018.

Arbetslöshet

På arbetsmarknaden har utvecklingen varit förvånansvärt pigg. I den tidigare prognosen förväntade vi oss en arbetslöshetsgrad på 8,1 procent för 2021 och 7,4 procent för 2022.

Återhämtningen av sysselsättningsläget har överraskat positivt och i vår prognos förbättras arbetslöshetssiffrorna under innevarande år till 7,6 procent och ytterligare till 7,2 procent följande år. Minskningen av arbetslösheten har varit omfattande, men de senaste osäkerhetsfaktorerna gällande virusets delta-variant och fördröjningen i öppnandet av ekonomin har belastat sysselsättningen

i synnerhet inom service- och turistbranscherna.

Arbetsmarknadens snabba återhämtning har stött den ekonomiska tillväxten. Den sammanlagda lönesumman för alla arbetstagare har redan på månadsnivå passerat nivån före pandemin, vilket återspeglar den snabba återhämtningen på arbetsmarknaden.

%ändring från året innan				Prognos		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
BNP	1,1	1,3	-2,9	3,3	2,3	1,2
Export	1,5	6,8	-6,7	3,9	6,6	1,5
Import	5,7	2,3	-6,4	3,9	6,5	1,9
Konsumtion	1,8	1,1	-3,1	2,7	2,1	1,5
Privat	1,7	0,7	-4,7	2,8	2,7	1,9
Offentlig	2,0	2,0	0,5	2,4	1,0	0,6
Investeringar	3,6	-1,6	-0,7	2,4	3,5	0,9
Byggnader	4,7	-1,4	-0,4	2,0	4,1	1,0
Maskiner och transportmedel	-1,7	-4,9	-0,6	6,5	3,0	1,1
Immateriella (FoU)	7,1	1,9	-2,0	-1,3	2,5	0,4
Nyckeltal, %						
Utrikeshandel med varor och tjänster, över-/underskott av BNP	-1,2	0,4	0,3	0,3	0,4	0,2
Arbetslöshet	7,4	6,7	7,8	7,6	7,2	6,6
Inflation	1,1	1,0	0,3	1,9	1,4	1,1

Strukturen för privat konsumtion återhämtar sig efter pandemin

Den kraftiga minskningen av den privata konsumtionen är en av de många ekonomiska konsekvenserna av coronapandemin.

I den officiella statistiken indelas förbrukningen i fyra underkategorier: tjänster, konsumtionsvaror, delvis varaktiga konsumtionsvaror och varaktiga konsumtionsvaror. De olika underkategorierna reagerar på olika sätt under en recession. I vår prognos förväntar vi oss en liten rekyl – trenden med att frångå tjänster, som vi upplevt under coronatiden, vänder och efterfrågan på tjänster börjar öka. Samtidigt minskar efterfrågan på varaktiga konsumtionsvaror i och med att det penningbelopp som

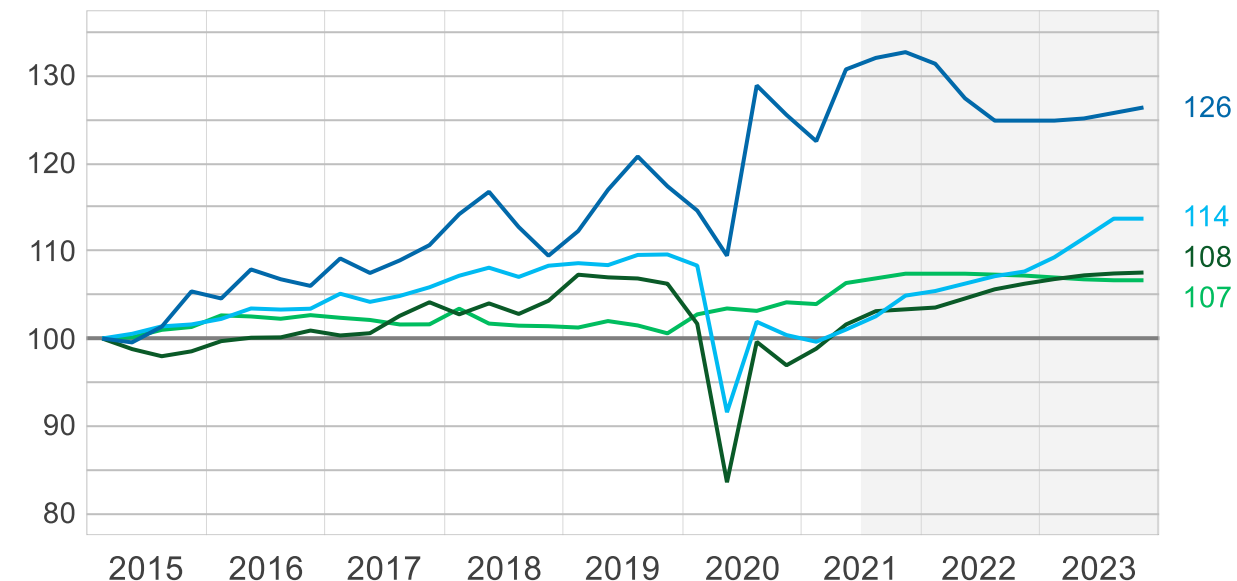
används för förbättringar i hemmet minskar.

Konsumtionen av tjänster upplevde den största stöten. Detta är naturligt eftersom restriktionerna gjorde det omöjligt att köpa många tjänster, till exempel restaurang- och inkvarteringstjänster. Utöver restriktionerna påverkar även rädslan för att bli smittad konsumtionen av tjänster – även om restaurangerna är öppna vågar inte alla kunder nödvändigtvis äta ute på grund av rädslan för smitta.

Finländska hushållens konsumtionsutgifter

— Varaktiga varor — Tjänster — Halvvaraktiga varor — Icke-varaktiga varor

Index 2015=100

Källa: Aktia, Macrobond, Statistikcentralen.

Efterfrågan på varaktiga konsumtionsvaror återhämtade sig med kraft efter att den värsta pandemirädslan lättat. Den tydliga ökningen av den tid som tillbringades hemma ökade till exempel försäljningen av hushållsapparater, möbler och olika slags renoveringsutrustning. Vi förväntar oss att efterfrågan kommer att minska i denna kategori av två skäl. För det första är anskaffningarna långvariga och behöver därmed inte förnyas på en lång tid, och för det andra minskar avvecklingen av restriktionerna och återgången till det normala behovet av att

förnya och förbättra hemmet.

På varusidan ökade förbrukningen av konsumtionsvaror under pandemin. Till denna kategori hör till exempel livsmedel, vars efterfrågan ökade på grund av att restaurangbesök ersattes med hemlagad mat. I vår prognos förväntar vi oss därför att efterfrågan på denna kategori kommer att minska måttligt när ekonomin öppnas ordentligt och att hemlagade måltider kommer att ersättas med att äta ute. Delvis varaktiga konsumtionsvaror konsumeras inte längre lika aktivt. Till denna kategori hör till exempel kläder.

Tack!

Lasse Corin

CHEFSEKONOM, AKTIA BANK ABP

Aktia är en finländsk kapitalförvaltare, bank och livförsäkrare som har skapat välstånd och välfärd generation efter generation redan under 200 års tid. Vi tillhandahåller våra kunder digitala tjänster i ett flertal kanaler och ger personlig service på våra verksamhetsställen i huvudstadsregionen samt i Åbo-, Tammerfors-, Vasa- och Uleåborgsregionerna. Vår belönade kapitalförvaltnings fonder säljs även internationellt. Vi sysselsätter ca 900 personer på olika håll i Finland. Aktias förvaltade kundtillgångar (AuM) uppgick 30.6.2021 till 15,6 miljarder euro och balansomslutningen till 11,2 miljarder euro. Aktias aktie noteras på Nasdaq Helsinki Oy (AKTIA). aktia.com.

lasse.corin@aktia.fi

Twitter [@lassecorin](https://twitter.com/lassecorin)

**Tänk
framåt
Aktia**